

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
t.a.v. mevrouw J. Kriens
Postbus 30435
2500 GK Den Haag

uw brief van	uw kenmerk	 ons kenmerk U19-113947	datum 23 mei 2019
behandeld door D. Steert	doorkiesnummer	bijlagen	dossiernummer
onderwerp Nadelige effecten van het Rijksbeleid op gemeente Lelystad			pr-nummer

Geachte mevrouw Kriens,

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat de gemeentelijke financiën onder druk zijn komen te staan. De voornaamste reden achter deze financiële problematiek is de Rijksoverheid. Deze geluiden uit het land zijn het afgelopen jaar steeds vaker te horen en naderen onderhand een climax. Zo zorgen de financiële tekorten binnen de Jeugdhulp ervoor dat gemeenten gedwongen worden waardevolle voorzieningen weg te bezuinigen.

Hoewel Lelystad de diverse bezuinigingen in de afgelopen jaren lang op heeft kunnen vangen is de ondergrens inmiddels bereikt. Met deze brief vraagt het college van de gemeente Lelystad uw aandacht voor enkele voorbeelden van besluitvorming die hieraan ten grondslag liggen:

Generieke kortingen op het gemeentefonds in de afgelopen jaren:

- Opschalingskorting (€960 miljoen in 2025; effect Lelystad op termijn -€4,25 miljoen per jaar)
- Korting op onderwijshuisvesting (€256 miljoen; effect Lelystad -€1,25 miljoen per jaar)
- Korting BTW Compensatiefonds (500 miljoen; effect Lelystad -€2,25 miljoen per jaar)

Bezuinigingen op de gedecentraliseerde taken, terwijl het volume toeneemt:

- Wmo en huishoudelijke hulp (€1 miljard; effect Lelystad -€4,5 miljoen per jaar)
- Jeugdhulp (€450 miljoen; effect Lelystad -€3 miljoen per jaar, los van volumegroei)
- Re-integratieactiviteiten binnen Participatiewet (budgetten gehalveerd, doelgroep wordt moeilijker)

Verdeelsystematiek biedt geen stabiliteit:

- Op basis van de startnota van het nieuwe kabinet gaf de maartcirculaire 2018 zicht op enige financiële verlichting. Dit vormde de basis voor het gezamenlijk optrekken in het Inter Bestuurlijk Programma (IBP) waar de gemeenten 'ja' tegen hebben gezegd. De beschikbare financiële ruimte is inmiddels voor een groot deel verdwenen, zoals viel te lezen in navolgende circularies.
- Eerder gepresenteerde ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds lijkt niet te bestaan. Gemeenten hebben zekerheid nodig over de beschikbaarheid van middelen. Ingewikkelde constructies zoals dit voorbeeld zorgen voor onzekerheid en forse schommelingen.

- De aanpassingen van diverse verdeelmodellen zorgen voor veel onzekerheid en forse financiële schommelingen. Wat in het ene jaar is opgebouwd moet in het volgende jaar gedwongen worden afgebroken. Gemeenten zijn gebaat bij stabiliteit.
- De uitkomsten van verdeelmodellen sluiten in bepaalde gevallen totaal niet aan bij de werkelijkheid. De switch van een historisch naar een objectief verdeelmodel binnen de Jeugdhulp heeft ervoor gezorgd dat Lelystad ruim 25% van het budget moest inleveren (bovenop de Rijks bezuiniging).

Overige besluitvorming:

- Het afschaffen van de precariobelasting per 1 januari 2022 zorgt er daarnaast voor dat een significante inkomstenbron wegvalt (effect Lelystad - €1,6 miljoen per jaar).
- Het invoeren van een abonnementstarief binnen de Wmo zorgt voor een forse aanzuigende werking (effect Lelystad nog niet precies in te schatten, maar de toename wordt al duidelijk zichtbaar in de eerste helft van 2019).
- Lelystad ontvangt al vele jaren een aanvullende bijdrage van het Rijk als tegemoetkoming in de beheerlasten die samenhangen met de over dimensionering van de openbare ruimte. Deze zogeheten ICL bijdrage wordt deels afgebouwd in de aankomende 10 jaar (effect Lelystad – op termijn €3,5 miljoen per jaar).

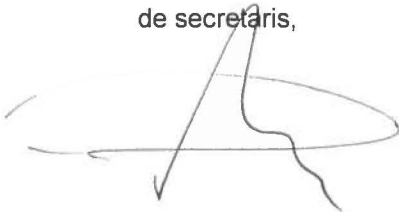
Afgaande op de contacten in het land en de berichtgeving in de media wordt duidelijk dat Lelystad helaas geen uitzondering is. In de op te stellen programmabegroting 2020 – 2023 zal de gemeenteraad van onze gemeente ingrijpende keuzes moeten maken, die direct ingrijpen in de basisinfrastructuur van deze stad. Waardevolle voorzieningen op het gebied van welzijn, zorg, sport en cultuur dreigen op deze wijze te verdwijnen. Zo ligt er bijvoorbeeld een forse taakstelling op de gesubsidieerde instellingen en worden de culturele instellingen wederom niet gecompenseerd voor inflatie.

Door de opeenvolgende bezuinigingsrondes in de afgelopen jaren is de bodem inmiddels bereikt.

Hoogachtend,

het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,

de burgemeester,

